

31.10.2025

LUKE/3572/00.04.05/2025

Asia: Maaselän tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus

Utajärven kunta
kirjaamo@utajarvi.fi

Lausunto

1 Johdanto

OX2 (Maaselkä Wind Oy) suunnittelee 7 tuulivoimalan hanketta Utajärven Maaselän alueelle. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on 265 m. Hankkeen ensimmäisenä sähkönsiirtovaihtoehtona tarkastellaan liityntää Utasen sähköasemalle Pahkavaara-Maaselkä-Pyhäselkä 400 + 110 kV voimajohtoa hyödyntäen. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan myös kolmea muuta vaihtoehtoa.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Luonnonvarakeskuksen aiemmin antama lausunto on pääosin yhä ajantasainen.

Luke näkee, että metsäpeuran osalta kaavaselostuksen vaikutusarviointi jää puutteelliseksi. Luke huomauttaa, että Suomen metsäpeurakannasta vain osa on pannaotettu. Hankealueella lajista on tehty luontoselvityksissä ja metsästäjien toimesta mahdollisia havaintoja. Tällöin on syytä arvioida kaavan merkitystä metsäpeuralle huolellisesti. Lisäksi tulee huomioida, että kaavalla voi olla yhteisvaikutuksia metsäpeuralle. Tässä on tärkeää tarkastella sitä, että ekologinen yhteys Suomenselän ja Kainuun välillä uhkaa häiriintyä tai jopa estyä, jos nykyinen tuulivoimarakentamisen kokonaisuus toteutuu.

Selostuksessa todetaan, että koska suurpetohavainnot (Luken kartta-aineisto) sijoittuvat hankealueen ulkopuolelle oletetaan lisääntymispaikkojenkin sijoittuvan kaava-alueen ulkopuolelle ja näin ollen arvioidaan, ettei kaavalla ole vaikutuksia suurpetojen lisääntymisalueille. Tältä osin Luke huomauttaa, että havaintoja kertyy sieltä, missä ihmiset liikkuvat. Sen vuoksi niiden perusteella ei voida arvioida lajien lisääntymis- ja levähdysalueiden sijainteja tai poissulkea niiden esiintymistä kaava-alueella. Havainnot ovat enemmän osiittavaa tietoa siitä, että alueella esiintyy ainakin näitä lajeja.

Kaavaselostuksessa todetaan, että hirvet karttavat rakentamisalueita, mutta palaavan alueelle takaisin rakentamistöiden vähennyttyä. Tätä vaikutusarviota ei perustella mitenkään, eikä se pohjaa mihinkään olemassa olevaan tutkimustietoon.

Lisäksi Luken aiemmasta lausunnosta huolimatta metsäkanalintujen soitimia ei ole huomioitu voimaloiden sijainneissa. Lähimmät voimalat sijaitsevat selostuksen mukaan 200 m etäisyydellä soitimista. Olemassa olevan kirjallisuuden perusteella tällaiset etäisyydet eivät ole riittäviä.

Kokonaisuudessaan Luke näkee, että kaavaselostuksessa kaavan mahdollisia vaikutuksia tässä tarkasteltavaan lajistoon ei ole riittävästi arvioitu eikä tehdyt arviot perustu varovaisuusperiaatteeseen tai olemassa olevaan tieteelliseen kirjallisuuteen.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskuksen aiemmin antama lausunto on pääosin yhä ajantasainen. Kokonaisuudessaan Luke näkee, että kaavaselostuksessa kaavan mahdollisia vaikutuksia tässä tarkasteltavaan lajistoon ei ole riittävästi arvioitu eikä tehdyt arviot perustu varovaisuusperiaatteeseen tai olemassa olevaan tieteelliseen kirjallisuuteen.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 31.10.2025 klo 14:44:47.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: